Ekspertarvamused 8.2025

Koondanud Madis Aben

Eksperdid (8.2025)

Majavälised (majavälised eksperdid) (9/16):

Alar Voitka
Heido Vitsur
Karel Lember
Kaspar Oja
Lenno Uusküla
Liis Elmik
Mari Pärnamäe
Mari Rell
Mario Lambing
Mihkel Nestor
Märten Ross
Orsolya Soosaar
Rasmus Kattai
Tea Danilov
Triinu Tapver
Tõnu Mertsina

FPO makro (RMi makro-prognoosijad) (5/5):

Eva Branten
Erki Lõhmuste
Madis Aben
Kristjan Pungas

Raoul Lättemäe

Teoreetikud (ökonomistid–mitteprognoosijad) (9/13):

Alari Paulus
Alari Purju
Andres Saarniit
Ardo Hansson
Dmitry Kulikov
Jaanika Meriküll
Janno Järve
Karsten Staehr
Martti Randveer
Meelis Kitsing
Merike Kukk
Raul Eamets
Tairi Rõõm

FPO fiskaal (RMi fiskaalanalüütikud) (6/8)

Helin Kütt
Kadri Klaos
Margus Tuvikene
Margus Täht
Rait Kiveste

Risto Kaarna
Taavi Kimmel
Tanel Steinberg

Vastamise määr 29/42=69% (86%)

RM eelarveanalüütikud
RM makroanalüütikud
RM välised praktikud
RM välised teoreetikud

Varimajanduse kasvu osas pole üksmeelt

Keerulistest majandusoludest tingituna on varimajanduse osakaal suurenenud ja see moonutab statistikat negatiivsemaks.

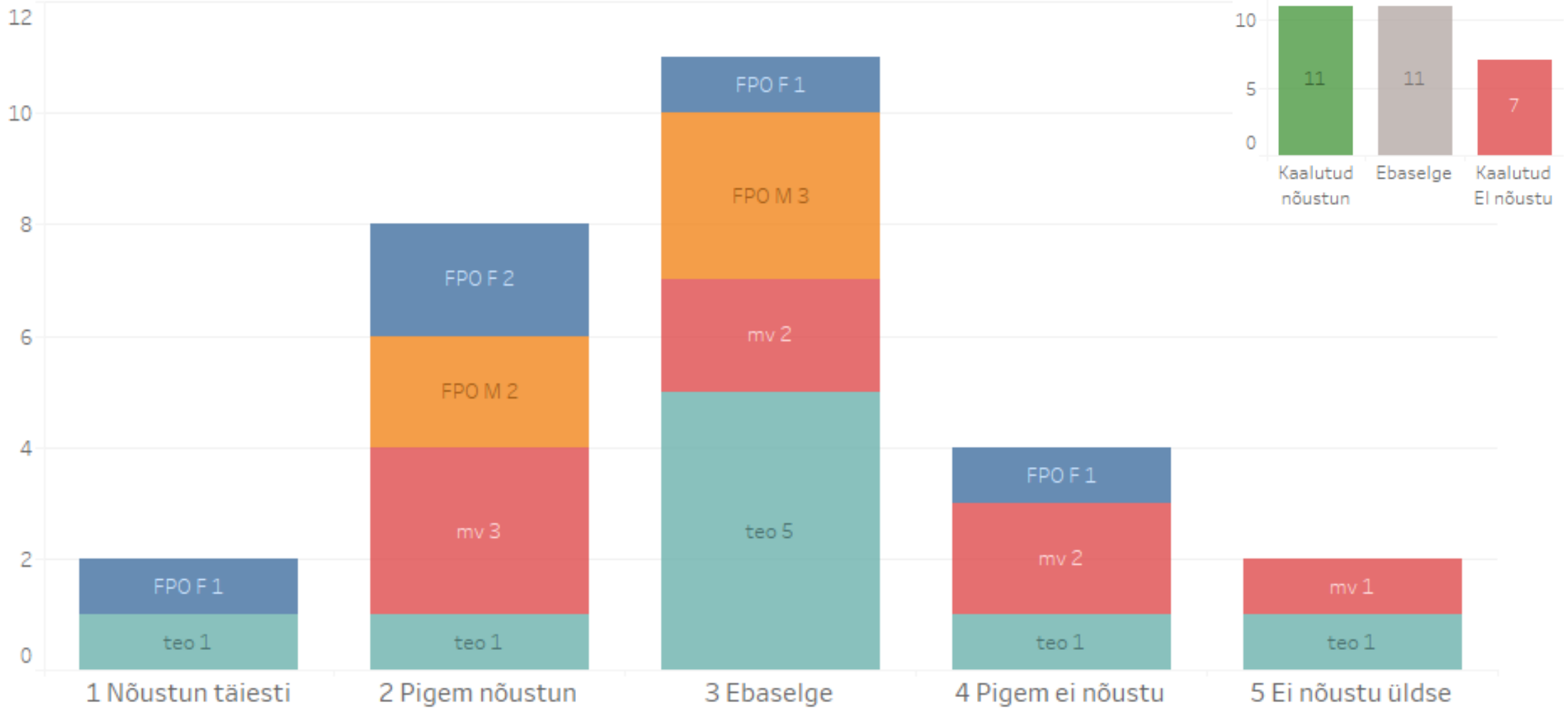

Majanduslangus on suurem probleem väljaspool pealinna

Sissetulekute kasvu ebaühtluse tõttu ei ole statistiline majanduslangus (vähemalt) pealinna tänavapildis tajutav.

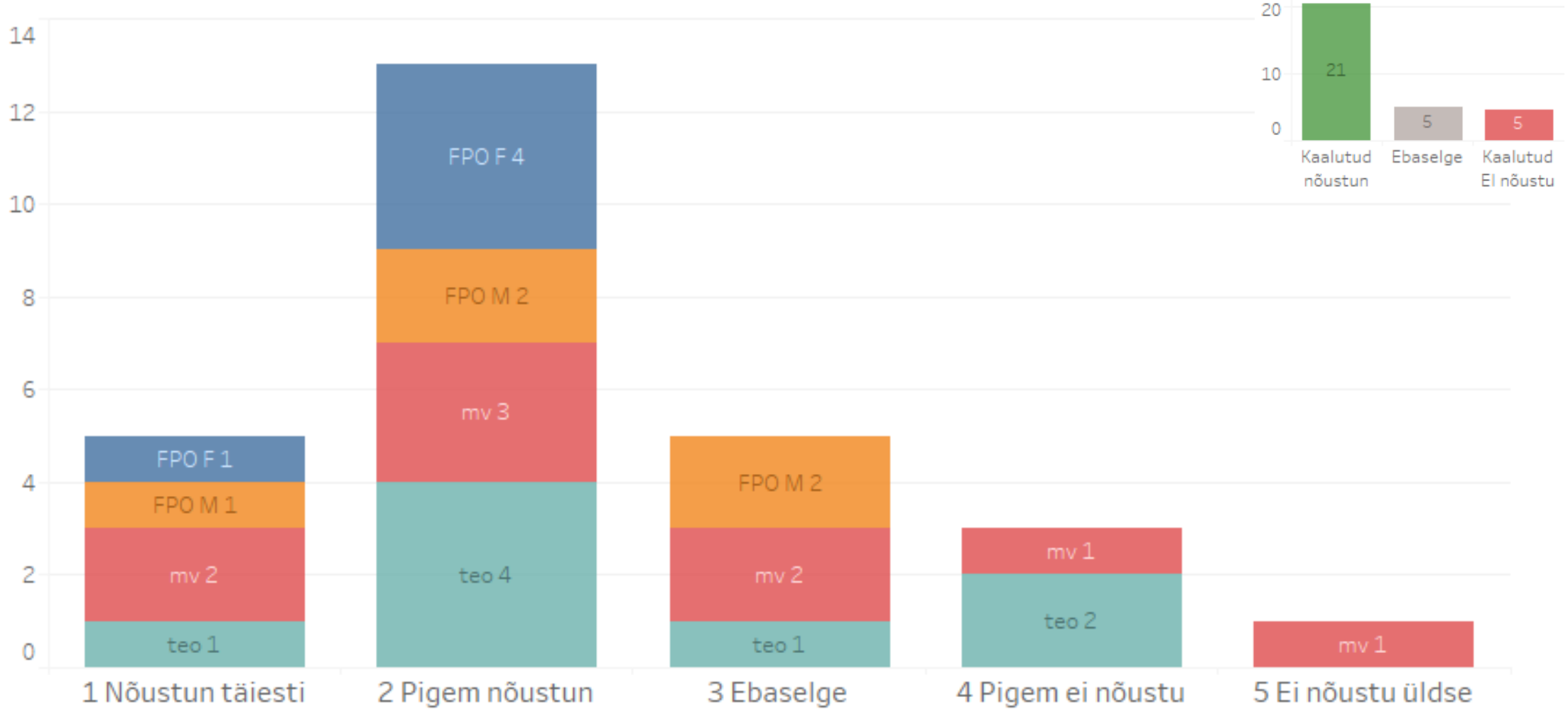

Negatiivne statistika pärsib taastumist

Negatiivsed majandusuudised ja nende võimendamine meedias takistavad sisenõudluse taastumist üha rohkem.

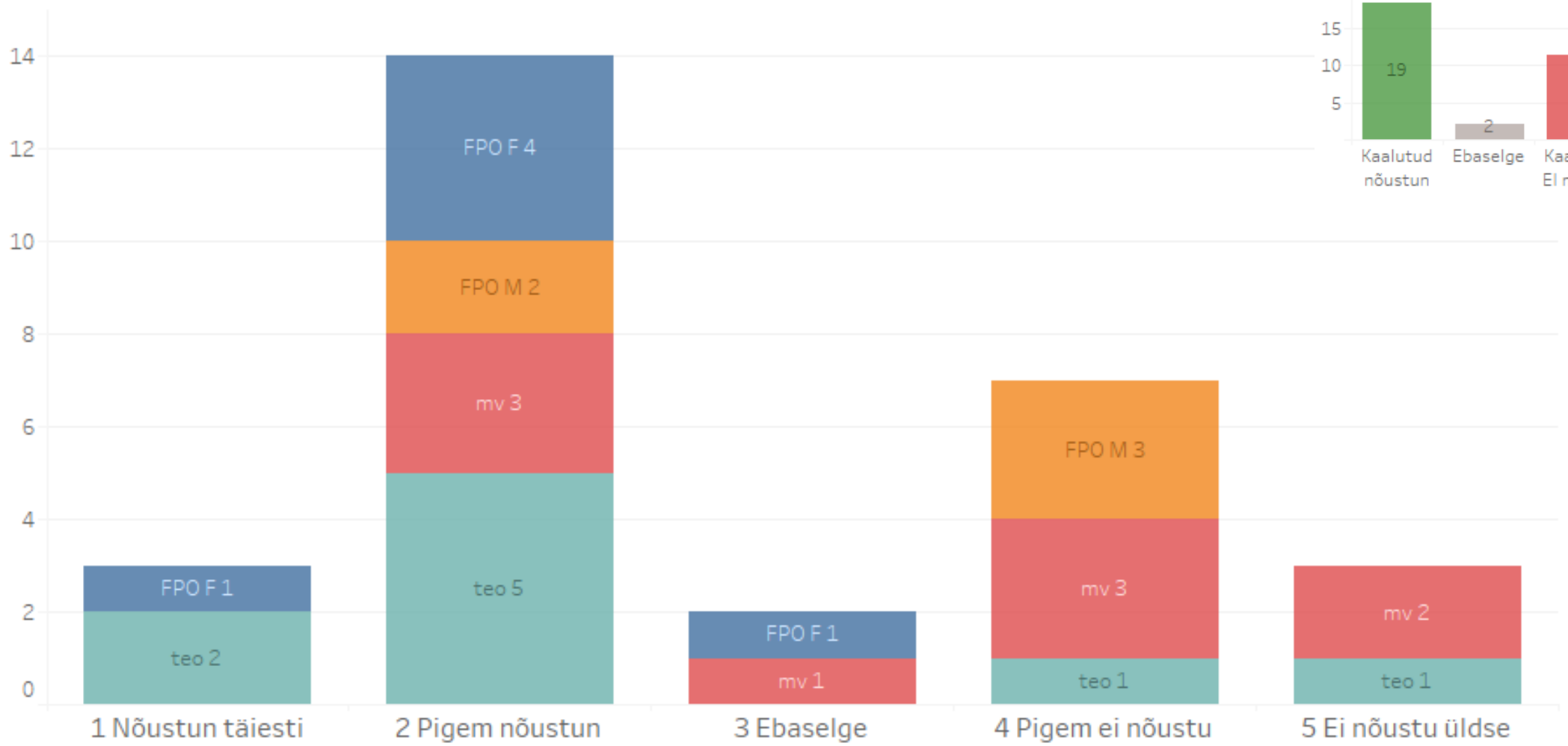

Pole selge, kas säästu kasutamine väldib tarbimise langust

Sissetulekute ostujõu languse 2025. a kompenseerivad tarbijad säästmist vähendades ning tagavad tarbimise taseme püsimise.

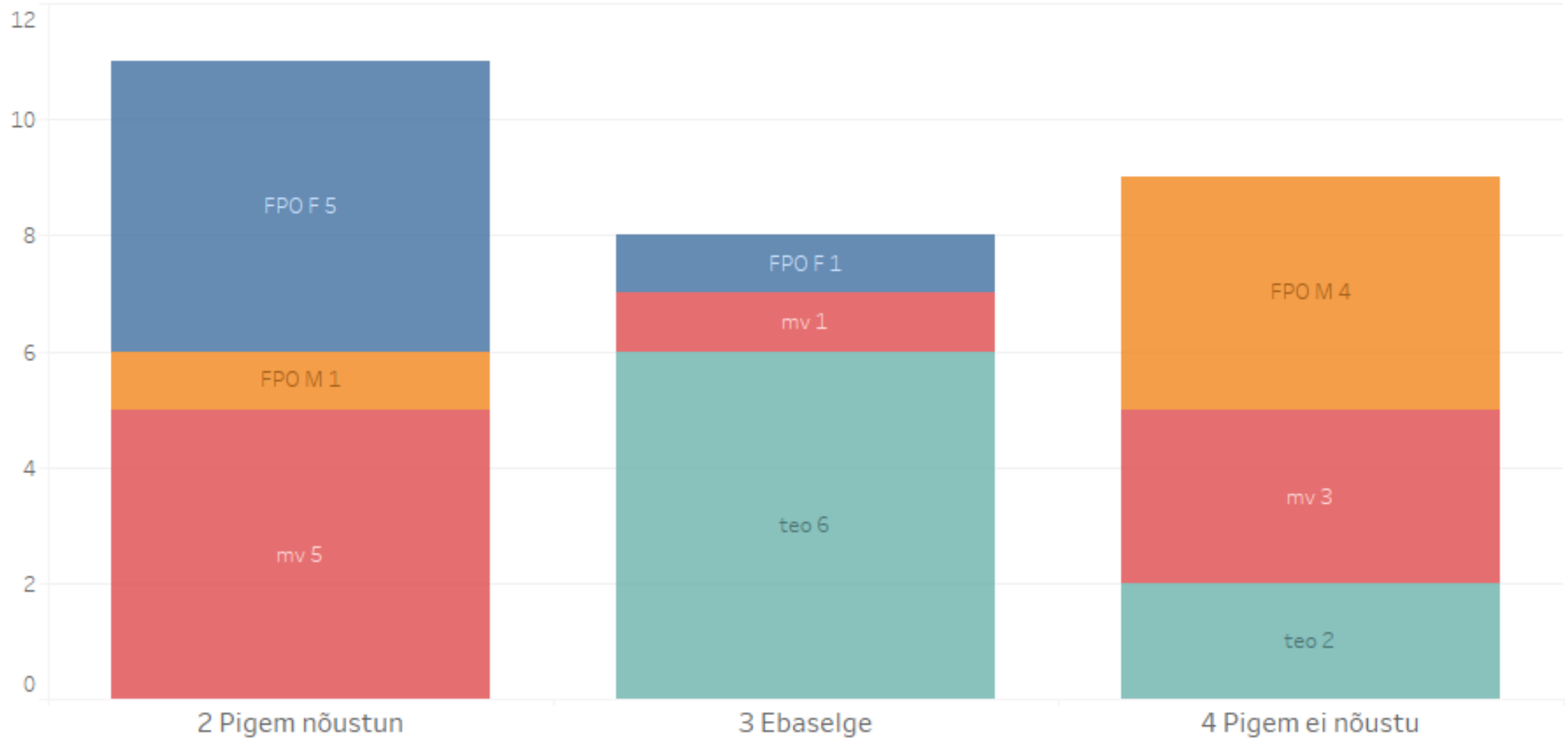

Rändepoliitika lõdvendamine toetaks Eesti majandust

Rändekvoodi lõdvendamine ja palgakriteeriumi langetamine oleks abiks (netopositiivse mõjuga) Eesti majandusele.

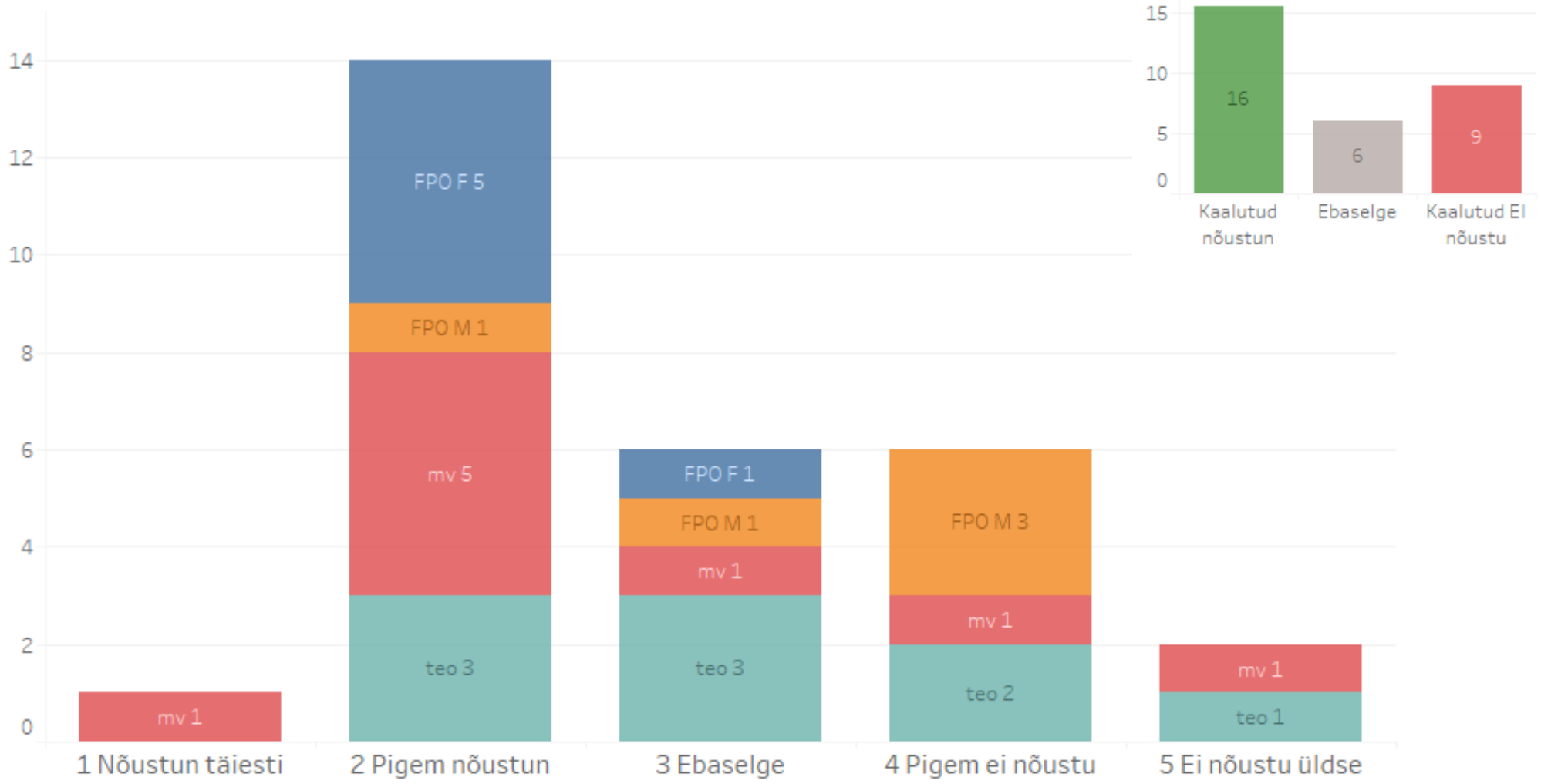

Majandusteadusel pole selgitust Eesti kõrgele hinnatasemele

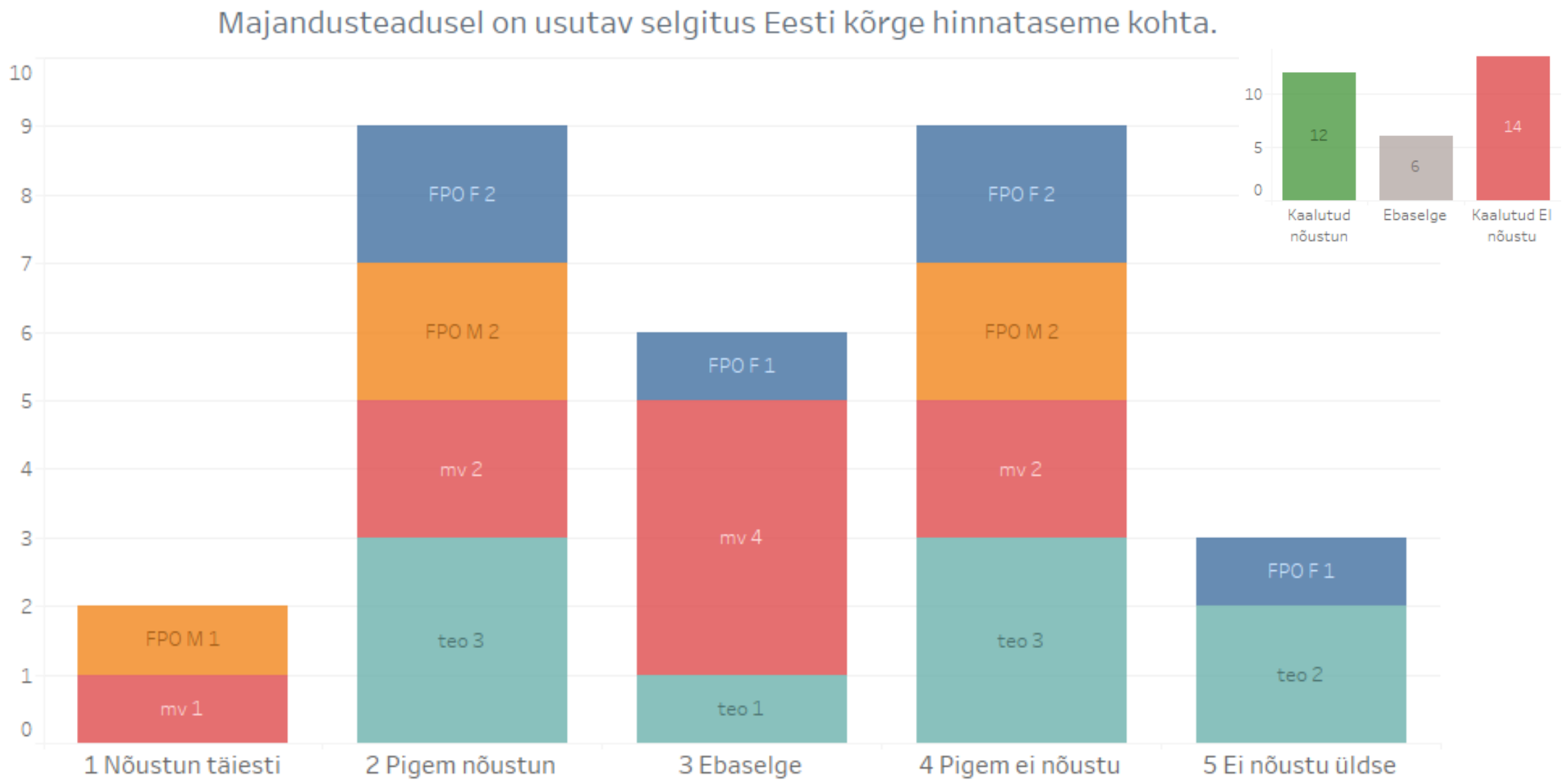

Majandusteadusel pole poliitikasoovitust EE hinnataseme langetamiseks

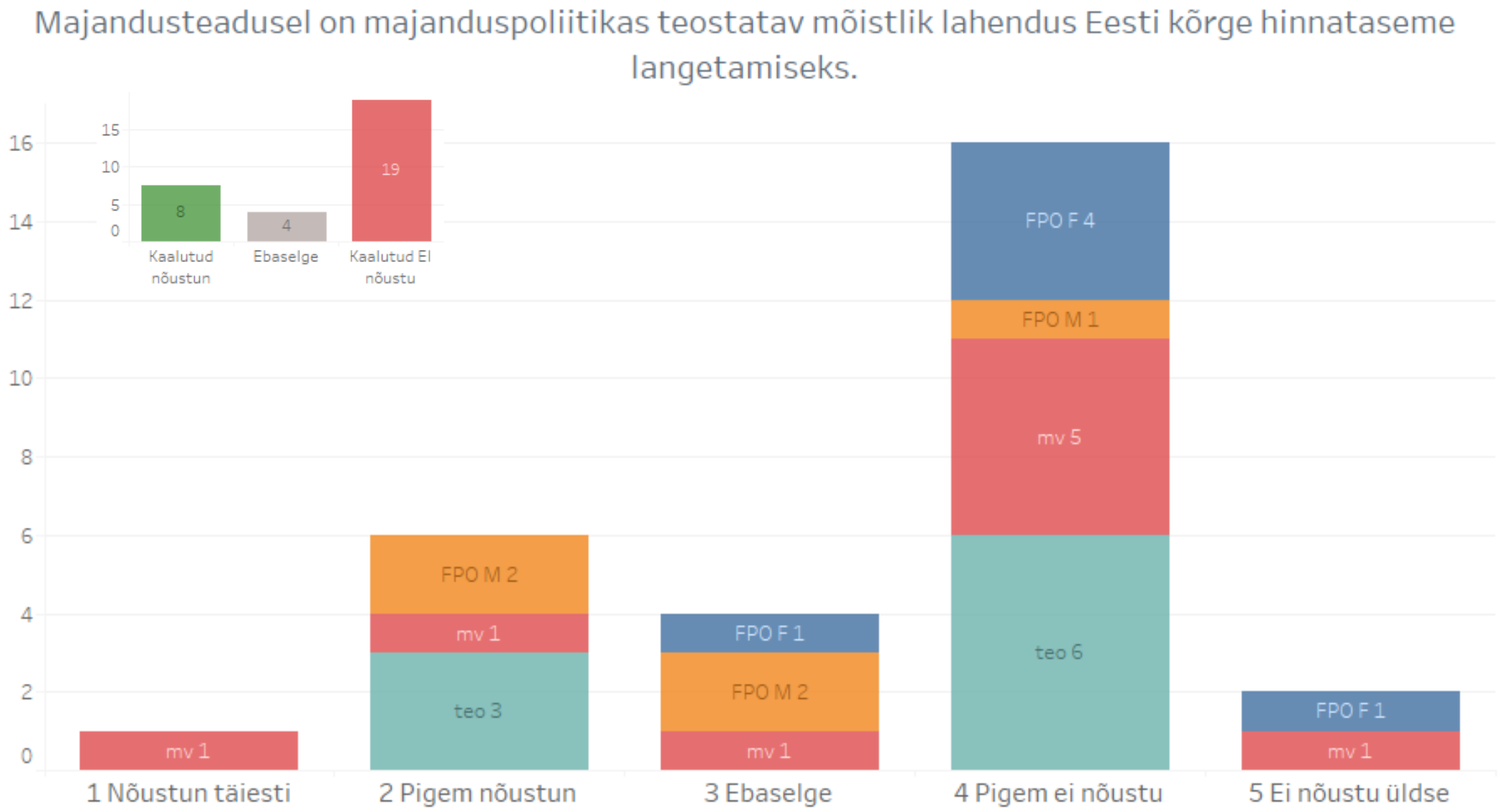

Toidu KM langetuse arutelu eksperdid ei välista

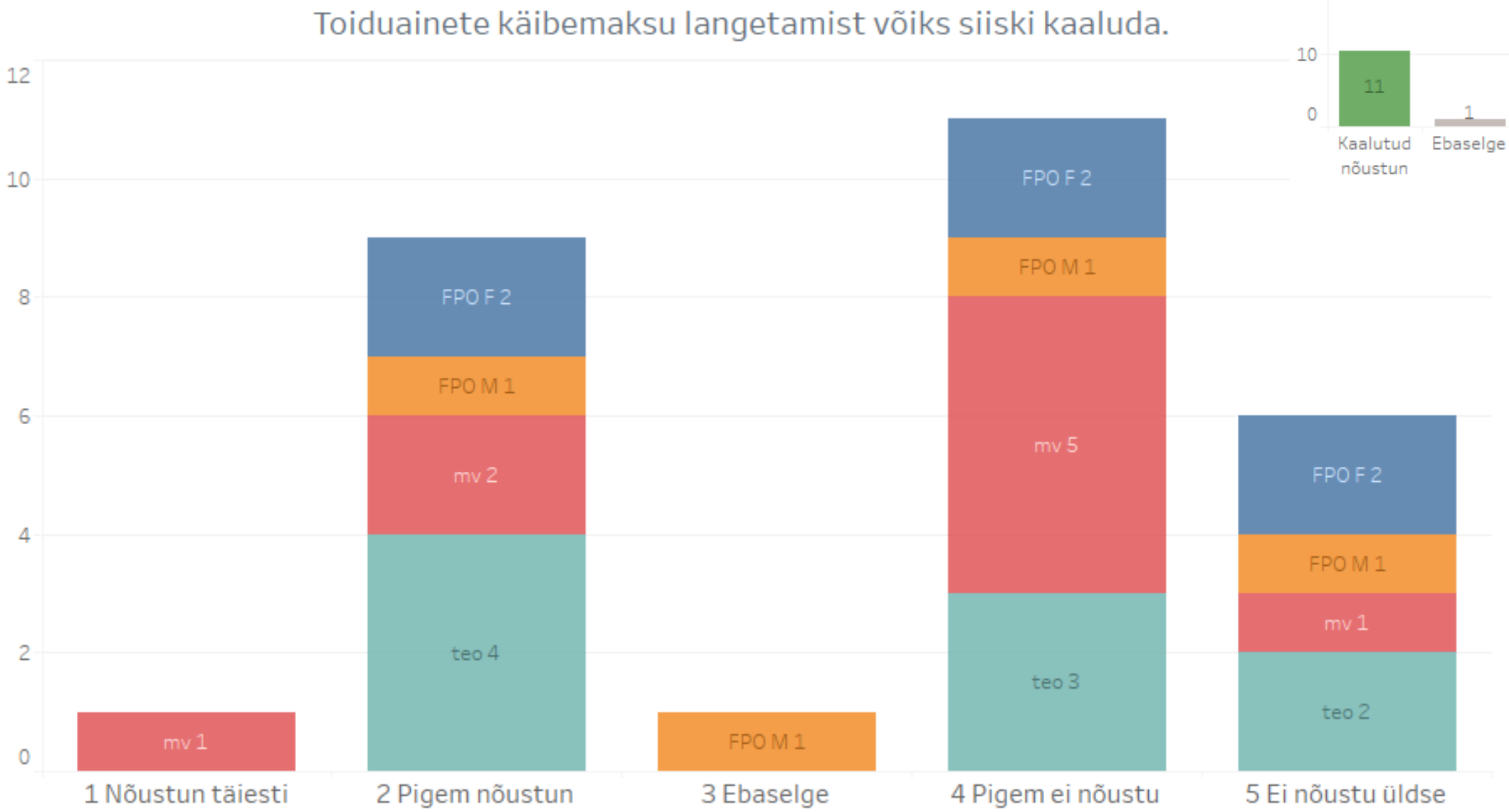

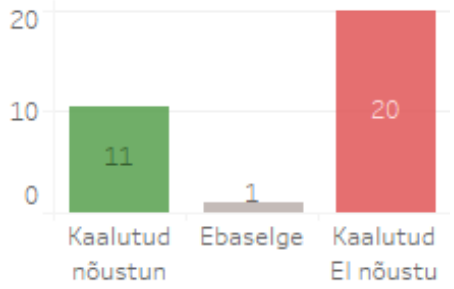

Esitatud väited 8.2025

- Keerulistest majandusoludest tingituna on varimajanduse osakaal suurenenud ja see moonutab statistikat negatiivsemaks.
- Sissetulekute kasvu ebaühtluse tõttu ei ole statistiline majanduslangus (vähemalt) pealinna tänavapildis tajutav.
- Negatiivsed majandusuudised ja nende võimendamine meedias takistavad sisenõudluse taastumist üha rohkem.
- Sissetulekute ostujõu languse 2025. a kompenseerivad tarbijad säästmist vähendades ning tagavad tarbimise taseme püsimise.
- Rändekvoodi lõdvendamine ja palgakriteeriumi langetamine oleks abiks (netopositiivse mõjuga) Eesti majandusele.
- Majandusteadusel on usutav selgitus Eesti kõrge hinnataseme kohta.
- Majandusteadusel on majanduspoliitikas teostatav mõistlik lahendus Eesti kõrge hinnataseme langetamiseks.
- Toiduainete käibemaksu langetamist võiks siiski kaaluda.

Piltidel on vastused Pigem… kaaluga 1,0 ja Täiesti… kaaluga 1,5.